

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Rutsche v právní věci žalobce: **S. M.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, o přezkoumání rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 10. 1. 2005, č.j. KUOK/15572/04/OSV-DS/7025/SD-316, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 11. 2011, č. j. 38 Cad 4/2005 – 165,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **se vyzývá,** aby ve lhůtě **5 dnů** od doručení tohoto usnesení předložil Nejvyššímu správnímu soudu plnou moc udělenou advokátovi pro zastupování v řízení o kasační stížnosti.

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce podal dne 21. 12. 2010 kasační stížnost směřující proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 11. 2010, č. j. 38 Cad 4/2005 – 96, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 10. 1. 2005, č.j. KUOK/15572/ 04/OSV-DS/7025/SD-316. Ve své kasační stížnosti žalobce požádal o ustanovení zástupce, stejnou žádost uplatnil i ve svém podání ze dne 18. 3. 2011. Krajský soud si proto od žalobce vyžádal potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech. Žalobce zaslal krajskému soudu prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech nevyplněné, pouze je označil třemi červenými otazníky. V průvodním přípise namítl, že v prohlášení zaslaném krajským soudem nebyli uvedeni účastníci řízení ani o jakou soudní věc se jedná.

Usnesením ze dne 30. 11. 2011, č. j. 38 Cad 4/2005 – 165, Krajský soud v Ostravě žádost žalobce o ustanovení zástupce z řad advokátů zamítl. Uvedl, že jednou z podmínek pro ustanovení zástupce účastníkovi řízení je to, že jsou u něj dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Tuto podmínku musí účastník řízení soudu prokázat. Žalobce však na výzvu soudu nezaslal vyplněné potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech. Krajský soud tudíž nemohl posoudit, zda žalobce zákonem stanovené podmínky pro ustanovení zástupce splňuje.

Proti tomuto usnesení podal žalobce včasnou kasační stížnost, v níž žádal jeho zrušení. Ke kasační stížnosti přiložil mj. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2009, č. j. 2 As 51/2009 – 122, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2006, č. j. 3 Ads 88/2005 - 54.

Ve svém podání ze dne 20. 1. 2012 žalobce namítl, že ve věci rozhodují opakovaně vyloučení soudci, neuvedl však, na které konkrétní soudce se toto tvrzení vztahuje. Nejvyšší správní soud proto uvedené podání žalobce jako námitku podjatosti nevyhodnotil.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému usnesení přípustná za podmínek § 102 a § 104 s. ř. s. Přestože v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu musí být stěžovatel, který sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání, vyžadované podle zvláštních zákonů pro výkon advokacie, zastoupen advokátem podle § 105 odst. 2 s. ř. s., Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, že v řízení, v němž kasační stížnost směřuje proti usnesení krajského soudu o zamítnutí žádosti o ustanovení zástupce, není třeba splnění této podmínky již z povahy věci vyžadovat.

Nejvyšší správní soud přezkoumal usnesení Krajského soudu v Ostravě a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. navrhovateli, u něhož je předpoklad, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. (ve znění do 31. 12. 2011) může být účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků.

Nezbytnou podmínkou pro to, aby byl účastníku řízení ustanoven zástupce podle § 35 odst. 8 s. ř. s., je splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků. Aby soud mohl tuto skutečnost zhodnotit, musí mu účastník poskytnout součinnost v tom smyslu, že soudu sdělí své majetkové poměry. V souzené věci žalobce nezaslal krajskému soudu navzdory výzvě řádně vyplněné prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech. Námitka žalobce, že z výzvy nebylo zřejmé, o jakou soudní věc se jedná, je nepřípadná, neboť na samotném formuláři prohlášení byla uvedena příslušná spisová značka. Krajský soud nepochybil, jestliže se za této situace dále nezabýval tím, zda je u žalobce splněn předpoklad pro osvobození od soudních poplatků. Nejvyšší správní soud tedy shledal postup krajského soudu, jímž soud žalobci neustanovil zástupce pro řízení o kasační stížnosti, jako zákonu odpovídající.

Žalobce přiložil ke kasační stížnosti rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2009, č. j. 2 As 51/2009 – 122, www.nssoud.cz, v němž se soud zabýval situací, kdy stěžovatel ve formuláři prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech uvedl, že nedisponuje žádnými příjmy. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v takovém případě je na soudu, aby provedl další kroky k získání podkladů pro účely rozhodnutí na základě dostatečně zjištěného stavu věci, resp. aby alespoň přesvědčivě zpochybnil věrohodnost jeho prohlášení a neexistenci žádných příjmů. Tvrdí-li stěžovatel, že žádné příjmy nemá, nelze po něm spravedlivě požadovat, aby toto své tvrzení prokázal; obecně je totiž poměrně komplikované prokazovat, že někdo něco nemá, tedy prokazovat neexistenci něčeho. Uvedené rozhodnutí však nelze na souzenou věc aplikovat, neboť žalobce formulář prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech vůbec nevyplnil.

V projednávané věci nelze aplikovat ani rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2006 , č. j. 3 Ads 88/2005 – 54, www.nssoud.cz. Soud se zde totiž zabýval pouze právní otázkou, zda právo stěžovatele na odborné zastoupení osobou s právnickým vzděláním v řízení před soudem zahrnuje i právo na konkrétního zástupce, kterého osoba navrhující ustanovení zástupce ve svém návrhu označuje. Nejvyšší správní soud dodává, že ačkoli i v tomto případě soud rozhodoval ve věci žalobce S. M., jednalo o zcela jinou otázku než je přisuzována v projednávané věci.

Nejvyšší správní soud uzavřel, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Vzhledem k tomu, že v řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem, vyzývá Nejvyšší správní soud žalobce podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., aby ve lhůtě **5 dnů** od doručení tohoto usnesení předložil soudu plnou moc udělenou advokátovi, který jej bude zastupovat v tomto řízení.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší, žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem. Nepředložení plné moci advokáta brání věcnému vyřízení kasační stížnosti. Nebude-li uvedená plná moc soudu předložena ve stanovené lhůtě, kasační stížnost žalobce bude odmítnuta.

V Brně dne 10. února 2012

JUDr. Jaroslav Vlašín

předseda senátu